1. ชื่อผลงาน OR Knowledge Hub

2. ประเภทผลงาน (CQI)

3. คำสำคัญ การพยาบาลห้องผ่าตัด, การจัดการความรู้ (Knowledge Management), การศึกษาดูงาน, การพัฒนาศักยภาพบุคลากร, In-service Training, Competency, Continuous Quality Improvement (CQI)

4. สรุปผลงานโดยย่อ : งานการพยาบาลห้องผ่าตัด สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี ได้ปรับปรุงระบบการจัดการความรู้เดิมที่มักติดอยู่กับตัวบุคคล มาเป็นนวัตกรรมคลังความรู้ดิจิทัลภายใต้ชื่อ OR Knowledge Hub โดยย่อยเนื้อหาวิชาการและเทคนิคผ่าตัดใหม่ๆ ให้กลายเป็นสรุปหน้าเดียว หรือคลิปวิดีโอสั้น ไม่เกิน 3 นาที พร้อมจัดทำระบบเข้าถึงข้อมูลผ่านการสแกน QR Code เพื่อทลายข้อจำกัดด้านเวลาและกำลังคนส่งผลให้บุคลากรห้องผ่าตัดทุกระดับเข้าถึงองค์ความรู้และเทคนิคใหม่ๆ ได้ทั่วถึง ร้อยละ 100 (จากเดิมเพียงร้อยละ 15) สามารถอัปเดตแนวปฏิบัติการพยาบาล (SOP) ที่ล้าสมัยได้ถึง 15 เรื่อง ส่งผลให้คะแนนสมรรถนะพยาบาล ในเคสเด็กซับซ้อนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเป็น ร้อยละ 94 และที่สำคัญที่สุดคือ สามารถลดอุบัติการณ์ความเสี่ยงและความคลาดเคลื่อนหน้างานลงจนเป็นศูนย์ (0 ครั้ง) ช่วยยกระดับความปลอดภัยสูงสุดในการดูแลผู้ป่วยเด็กศัลยกรรมอย่างยั่งยืน

5. เป้าหมายและวัตถุประสงค์

1.เพื่อพัฒนาระบบจัดการความรู้เฉพาะทาง OR Knowledge Hub และเพิ่มอัตราการเข้าถึงความรู้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 100 ของบุคลากรในหน่วยงานทั้งหมด

2.เพื่อทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติการพยาบาลห้องผ่าตัด (SOP) ให้มีความทันสมัย ให้เป็นปัจจุบันเสร็จสิ้นจำนวนอย่างน้อย 15 เรื่อง

3.เพื่อยกระดับสมรรถนะทางการพยาบาล และสร้างมาตรฐานความปลอดภัยสูงสุดในการดูแลผู้ป่วยเด็กศัลยกรรม ระดับสมรรถนะบุคลากรเพิ่มขึ้นเป็นมากกว่าร้อยละ 90

6. ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ : จากการสำรวจข้อมูลการพัฒนาบุคลากรของงานการพยาบาลห้องผ่าตัด สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี ปี 2568 พบว่า ด้วยภาระงานหน้างานที่ค่อนข้างหนาแน่น ทำให้บุคลากรมีโอกาสเข้าร่วมประชุมวิชาการหรือศึกษาดูงานภายนอกได้เพียงประมาณร้อยละ 15 ต่อปี ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ใหม่หรือเทคนิคการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดเด็กที่ทันสมัยได้อย่างทั่วถึง
ขณะเดียวกัน แนวปฏิบัติการพยาบาล (SOP) บางส่วนเริ่มไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีและรูปแบบการผ่าตัดเด็กในปัจจุบัน โดยพบว่ากว่า ร้อยละ 40 ยังไม่ได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้การเรียนรู้งานของเจ้าหน้าที่ใหม่ใช้เวลานาน และเกิดความไม่มั่นใจในการใช้อุปกรณ์เฉพาะทางบางชนิด

การทบทวนปัญหาหน้างาน พบว่าความรู้ที่ได้จากการอบรมหรือศึกษาดูงานมักกระจุกอยู่เฉพาะผู้ที่มีโอกาสเข้าร่วม ทำให้การถ่ายทอดความรู้ภายในทีมยังไม่เป็นระบบ ส่งผลให้ผลการประเมินสมรรถนะด้านการพยาบาลศัลยกรรมขั้นสูงในผู้ป่วยเด็กของเจ้าหน้าที่ใหม่บางส่วนยังอยู่ในเกณฑ์ต้องพัฒนา รวมถึงพบปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในหน้างาน เช่น

- ความคลาดเคลื่อนในการสื่อสารระหว่างส่งต่อผู้ป่วย ร้อยละ 12
- ความไม่มั่นใจในการใช้เครื่องมือผ่าตัดเฉพาะทางเด็ก พบเฉลี่ย 5 ครั้งต่อปี
- เจ้าหน้าที่ใหม่ต้องใช้เวลานานในการเรียนรู้งาน
- เมื่อผู้ที่มีประสบการณ์ย้ายหน่วยงาน ความรู้บางส่วนหายไปพร้อมบุคคล

หน่วยงานจึงเห็นความจำเป็นในการพัฒนาระบบจัดการความรู้ที่สามารถใช้งานได้จริง เพื่อให้บุคลากรทุกระดับเข้าถึงองค์ความรู้ได้ง่ายขึ้น ลดช่องว่างทางความรู้ และช่วยให้การดูแลผู้ป่วยมีมาตรฐานและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

หน่วยงานจึงออกแบบระบบ OR Knowledge Hub โดยเน้นให้ใช้งานง่าย เข้าถึงได้รวดเร็ว และสอดคล้องกับการทำงานจริงของพยาบาลห้องผ่าตัด ประกอบด้วย

- กำหนดให้ผู้ที่เข้าร่วมอบรมหรือศึกษาดูงาน ถ่ายทอดความรู้สู่ทีมภายใน 2 สัปดาห์หลังกลับจากการอบรม
- สรุปองค์ความรู้ให้อยู่ในรูปแบบ Infographic หรือคลิปวิดีโอสั้นไม่เกิน 3 นาที เพื่อให้เรียนรู้ได้ง่ายระหว่างปฏิบัติงาน
- จัดทำคลังความรู้ดิจิทัล (KM Box) ที่สามารถสแกน QR Code เพื่อเปิดดูแนวปฏิบัติ วิธีใช้อุปกรณ์ หรือเทคนิคสำคัญได้ทันทีจากจุดปฏิบัติงาน
- เชื่อมโยงองค์ความรู้เข้ากับระบบประเมินสมรรถนะรายบุคคล เพื่อให้สามารถติดตามการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

7. วิธีดำเนินงาน

1. แนวคิดและระยะเวลาดำเนินงาน

พัฒนาระบบให้ความรู้จากคนที่ได้ไปอบรมหรือศึกษาดูงาน ไม่หายไปกับบุคคล แต่สามารถส่งต่อให้พยาบาลทุกคนเข้าถึงได้ง่าย ผ่านสื่อสั้น กระชับ และใช้งานได้จริงในห้องผ่าตัด เช่น คลิปสั้น Infographic และ QR Code ข้างเตียงผ่าตัด เพื่อช่วยลดช่องว่างทางความรู้ เพิ่มความมั่นใจในการทำงาน และยกระดับความปลอดภัยของผู้ป่วยเด็ก ดำเนินงานระหว่างเดือน ตุลาคม 2568 – พฤษภาคม 2569 ณ งานการพยาบาลห้องผ่าตัด สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี

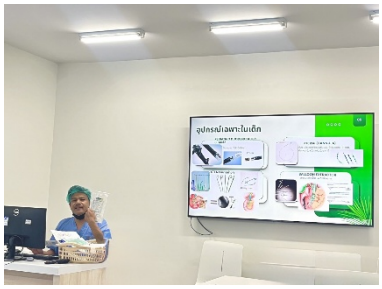

ภาพ บรรยากาศ การเรียนการสอน

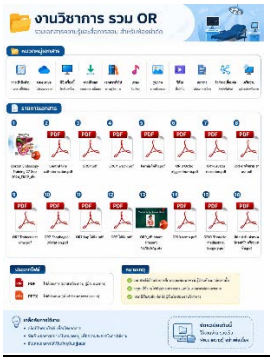

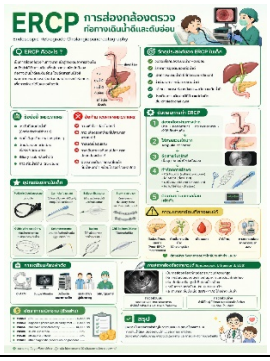

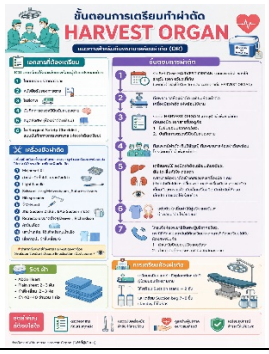

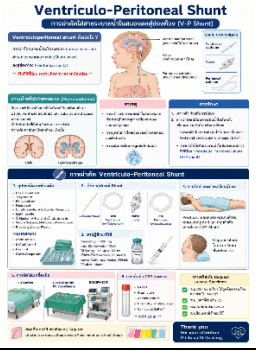

ภาพ ตัวอย่าง Infographic

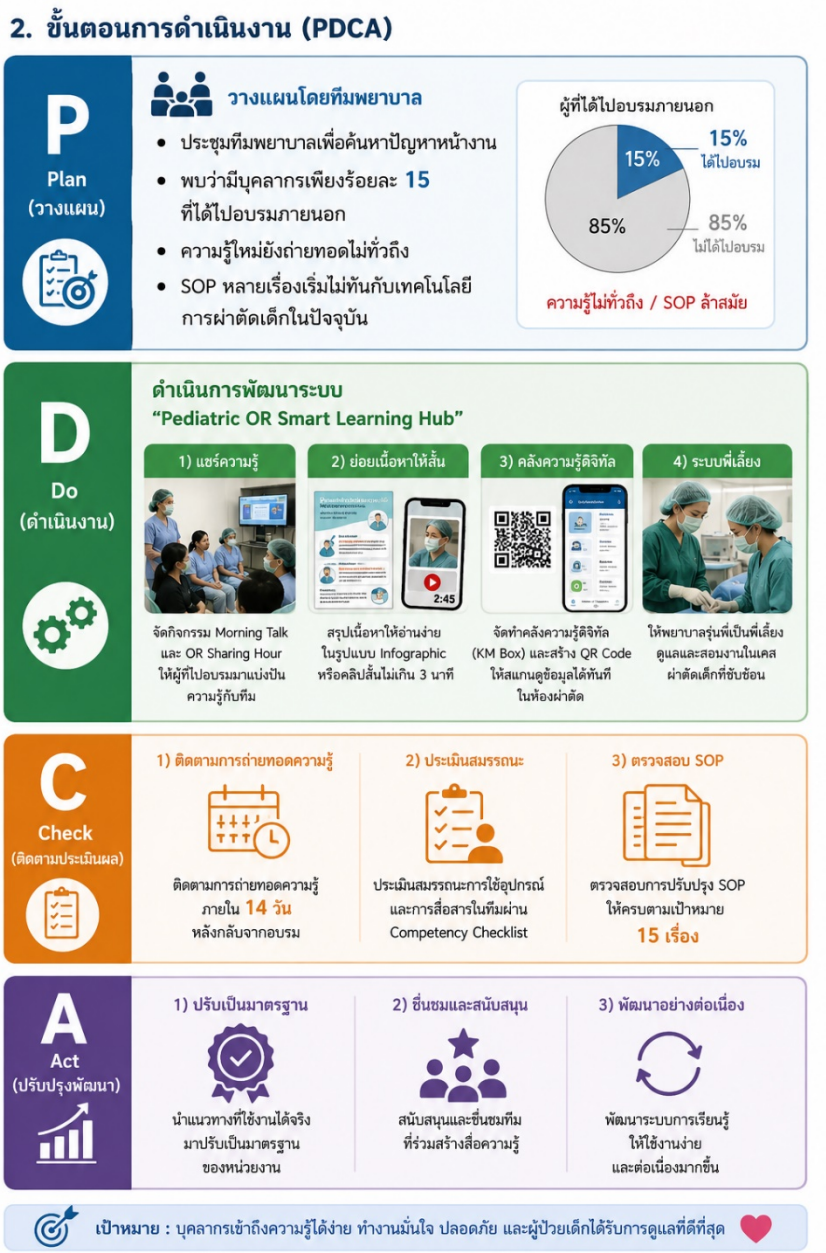

8. ผลลัพธ์และการเปลี่ยนแปลง

1. ด้านการเข้าถึงและการส่งต่อความรู้
    - อัตราการเข้าถึงความรู้ของทีม: พยาบาลและเจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดทุกคน (ร้อยละ 100) สามารถเข้าถึงคลิปสั้นและคู่มือระบบใหม่ได้ (จากเดิมได้รู้แค่ร้อยละ 15)
    - ความรวดเร็วในการแชร์ความรู้: คนที่ไปอบรมภายนอก สามารถถอดบทเรียนลงระบบได้สำเร็จภายใน 14 วัน หลังกลับมา
2. ด้านมาตรฐานหน้างาน
    - จำนวนคู่มือที่อัปเดต: มีคู่มือการพยาบาลและการใช้เครื่องมือผ่าตัดเด็ก (SOP) ที่ปรับปรุงใหม่และพร้อมใช้งานอย่างน้อย 15 เรื่อง
    - คะแนนสมรรถนะพยาบาล: คะแนนเฉลี่ยการทดสอบหน้างาน (Competency Checklist) ในเคสผ่าตัดเด็กที่ซับซ้อน ผ่านเกณฑ์มากกว่าร้อยละ 90
3. ด้านความปลอดภัยและผู้ใช้งาน

- อุบัติการณ์ความเสี่ยงเป็นศูนย์: อัตราการเตรียมเครื่องมือผิดพลาดและการสื่อสารคลาดเคลื่อนลดลงเหลือ 0 ครั้ง (Zero Occurrence)
- ความพึงพอใจของบุคลากร: พยาบาลและเจ้าหน้าที่พึงพอใจต่อระบบเรียนรู้ผ่านคลิปสั้นและ QR Code ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90

9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ก่อนพัฒนา (ปี 2568)	หลังพัฒนา (ปี 2569)	ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง
1.	การเข้าถึงความรู้ของบุคลากร	15%	100%	เพิ่มขึ้น 85% (พยาบาลทุกคนเข้าถึงความรู้ได้ผ่าน QR Code)
2.	ระยะเวลาการแชร์ความรู้สู่ทีม	ไม่มีกำหนดแน่นอน	ภายใน 14 วัน	ลดระยะเวลาคอยคอย ทำให้ทีมได้อัปเดตเทคนิคใหม่เร็วขึ้น
3.	คู่มือผ่าตัดเด็ก (SOP) ที่อัปเดต	0 เรื่อง	15 เรื่อง	เพิ่มคู่มือมาตรฐาน ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยีใหม่
4.	คะแนนเฉลี่ยสมรรถนะพยาบาล	72%	94%	เพิ่มขึ้น 22% (พยาบาลมีความมั่นใจและทำเคสยากได้เก่งขึ้น)
5.	ความผิดพลาด/สื่อสารคลาดเคลื่อน	5 ครั้ง/ปี	0 ครั้ง	ลดลงจนเป็นศูนย์ (Zero ความเสี่ยง) คนไข้เด็กปลอดภัยสูงสุด
6.	ความพึงพอใจของบุคลากร	55%	92%	เพิ่มขึ้น 37% (ชอบเพราะเรียนรู้ผ่านคลิปสั้น 3 นาทีได้ข้างเตียง)

10. บทเรียนที่ได้รับ

- **ความท้าทายและวิธีแก้:** พยาบาลภาระงานแน่น ไม่มีเวลาทำสื่อ ➔ **วิธีแก้:** เน้นอัดคลิปสั้นแบบเรียบง่ายด้วยมือถือหน้างาน ไม่เน้นความสมบูรณ์แบบแต่เน้นใช้ประโยชน์ได้จริง โดยมีแอดมินช่วยแปลงเป็น QR Code ให้
- **ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม:** ผนวกการเปิดคลิปสั้นทบทวนเข้ากับงานประจำช่วงบรีฟก่อนผ่าตัด (Pre-briefing) และตั้งตัวแทนแต่ละสาขาศัลยกรรมอัปเดตเนื้อหาในระบบทุก 6 เดือน
- **สิ่งทีทำแตกต่างจากเดิม** เปลี่ยนรายงานเล่มหนาบนหิ้ง เป็น **"คลิปสั้นสแกนดูข้างเตียงผ่าตัด"** และเปลี่ยนจากการพึ่งพาคนเก่งเฉพาะบุคคล (Tacit) เป็นการกระจายความรู้ให้พยาบาลทุกคนทำแทนกันได้มาตรฐานเดียวกัน (Explicit)

11. ข้อมูลการติดต่อประสานงาน : ระบุ

ชื่อ - นามสกุล ปิยธิดา เดชะบุญ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
หน่วยงาน ห้องผ่าตัดผู้ป่วยใน เบอร์โทรศัพท์ 065-9632239 e-mail : Engabnormal@gmail.com